ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ
ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟΥ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΛΙΜΑΞ

ΗΤΟΙ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ
ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ
ΚΑΙ
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΤΩΝ ΧΟΡΔΩΝ ΑΥΤΗΣ
ΜΕΤΑ ΜΕΓΙΣΤΗΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΙΣ

1917

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΛΙΜΑΞ
ΗΤΟΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ
ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

Ἡ ἔκδοση ἔγινε ἀπό τήν «ἐν Κωνσταντινουπόλει, Τύποις Πατριαρχικοῖς» ἔκδοση τοῦ 1916/1917.

[illegible] Ἡ ἔκδοση τοῦ 1916/17 εἶχε δύο ἀριθμήσεις. [illegible] (1 - 11).

[illegible]

[illegible] 1991

[illegible] Κ. [illegible]

[illegible]
[illegible] Κ. [illegible]
[illegible] 4
60 100 Κατερίνη

[illegible]

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΥ
ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΟΥ
[illegible]

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΛΙΜΑΞ

ΗΤΟΙ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ
ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

ΚΑΙ

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΗΚΟΥΣ
ΤΩΝ ΧΟΡΔΩΝ ΑΥΤΗΣ
ΜΕΤΑ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ

[illegible]

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΙΣ
1916

Πᾶν ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ
συγγραφέως.

ΤΩΙ ΕΞΟΧΩΤΑΤΩΙ ΕΝ ΙΑΤΡΟΙΣ
ΤΕΤΙΜΗΜΕΝΩΙ ΠΡΟΕΔΡΩΙ
ΤΗΣ ΕΝ
ΑΘΗΝΑΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΦΘΑΛΜΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΚΥΡΙΩΙ ΚΥΡΙΩΙ
ΓΕΡΑΣΙΜΩΙ Δ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΗΙ
ΑΝΔΡΙ ΦΙΛΟΣΟΦΩΙ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΑΘΕΙ
ΠΕΡΙ ΤΑΣ ΓΡΑΦΑΣ ΕΝΤΡΙΒΕΙ
ΤΥΓΧΑΝΟΝΤΙ ΔΕ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΙ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΩΙ,
ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΡΓΟΝ
ΕΥΓΝΩΜΟΝΩΣ ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ

Ὁ ποιητής

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Σκοπὸς τῆς συγγραφῆς τοῦ πονήματος τούτου ἦν κυρίως ἡ διαίρεσις καὶ κατασκευὴ τῆς μουσικῆς κλίμακος, ἢ κατὰ Εὐκλείδην, κατατομὴ τοῦ κανόνος. Ἐπειδὴ ὅμως μόνη ἡ ἐργασία αὕτη, ἐξ ἀλγεβρικῶν πράξεων καὶ μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν συνισταμένη, ὅπως ἀφ' ἑνὸς ἀποβαίνει τερπνὴ καὶ εὐχάριστος εἰς τοὺς ἐννοοῦντας τὰ μαθηματικά, οὕτως ἀφ' ἑτέρου καθίσταται ἀνιαρὰ καὶ δυσεξήγητος εἰς τοὺς ἀγνοοῦντας ταῦτα, ὅπως ἀποβῇ καὶ τούτοις εὔληπτον ἀντικείμενον, προσεθέσαμεν τὴν ἐπομένην εἰσαγωγήν, ἐν ᾗ ὁ ἀναγνώστης βλέπει καὶ τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὡρμήθημεν εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

§ 1. Περὶ μουσικῆς ἐν γένει.

Τὴν 21 παρελθόντος Ἰουλίου μετέβην εἰς ἐπίσκεψιν φίλου μού τινος, ἄγοντος τὴν ἐπέτειον αὐτοῦ ὀνομαστικὴν ἑορτήν, εὗρον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἄλλους ἐπισκέπτας. Μετὰ τὰς γενομένας συστάσεις καὶ τὰς πρώτας ἀμοιβαίας καὶ συνήθεις τυπικὰς ἐρωτήσεις περὶ ὑγείας καὶ ἀέρος καὶ βροχῆς, παρελθόντος τινὸς ἐπεκράτησε βαθεῖα σιγή, ἣν διακόπτουσα ἡ εὐγενὴς καὶ ἁβρόφρων οἰκοδέσποινα, ἐκάθησε πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου, καὶ ἐξετέλεσε πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἐπισκεπτῶν διάφορα διαφόρων διασήμων Εὐρωπαίων μουσουργῶν ἐκλεκτὰ τεμάχια, κατενθουσιάζουσα πάντας. Ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης τοῦ κλειδοκυμβάλου ὁ λόγος ἐστράφη κατόπιν περὶ τῆς μουσικῆς ὡς θείας τέχνης, καὶ πάντες ἔπλεκον τὰ ἐγκώμια αὐτῆς, λέγοντες ὅτι ἡ μουσικὴ εἶνε ὁ μεγαλείτερος στολισμὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἰδίᾳ τοῦ πεπαιδευμένου. Ἡ θεὰ τῶν ὡραίων τεχνῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἐκαλεῖτο μοῦσα καὶ ἐσήμαινε τὴν ἔνρυθμον μόρφωσιν, περιλαμβάνουσα τὴν ποίησιν, τὴν ῥητορικήν, τὴν ζωγραφικήν, τὴν ᾠδικήν, τὴν ποίησιν καὶ τῇ ποιήσει παραλαμβάνεται. Ἐκ τῆς μούσης σχηματίζεται ἡ λέξις μουσική, ἥτις γενικώτερον μὲν δηλοῖ τὸ σύνολον ἢ ἄθροισμα τῶν ὡραίων τεχνῶν, ἐν στενωτέρᾳ δὲ ἐννοίᾳ σημαίνει τὴν ᾠδικήν, φωνητικὴν ἢ ὀργανικήν. Ὁ δὲ μετὰ τέχνης καὶ ἁρμονίας ᾄδων ἢ ψάλλων καλεῖται μουσικός. Πατὴρ τῆς μουσικῆς καὶ πρῶτος μουσικὸς κατὰ τὴν ἁγίαν Γραφὴν ὑπῆρξεν ὁ ὄγδοος ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἀπόγονος, ἔγγονος τοῦ Μαθουσάλα καὶ τοῦ Λάμεχ υἱὸς Ἰουβάλ, ὅστις «ἦν ὁ καταδείξας ψαλτήριον καὶ κιθάραν» (Γεν. δ΄. 21).

Μεταξὺ τῶν ὡραίων τεχνῶν τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ μουσική, ἥτις ἐπιδρᾷ κατὰ πάντων ὁμολογουμένως μεγάλως ὅσον ἐπὶ τὴν ψυχὴν καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνθρώπου· οὐδὲν ἄλλο μάθημα ἐπιδρᾷ τοσοῦτον ὠφελίμως, ὅσον ἡ μουσική, ἧς εὔνους καὶ προστάτης ἦν ὁ Ἀπόλλων, μουσηγέτης καλούμενος. Ἡ μουσικὴ τέρπει τὴν αἴσθησιν τῆς ἀκοῆς καὶ μετριάζει τὰς θλίψεις καὶ μελαγχολίας ἡμῶν. Διὰ τῆς μουσικῆς εὐλογοῦμεν καὶ δοξολογοῦμεν τὸν Θεόν. Διὰ τῆς μουσικῆς τιμῶμεν καὶ λαμπρύνομεν τὰς ἑορτὰς καὶ πανηγύρεις ἡμῶν. Διὰ τῆς μουσικῆς ἐμπνέομεν θάρρος καὶ γενναιότητα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ στρατιώτου, ὅστις ὑπερασπιζόμενος τὴν πατρίδα, περιφρονεῖ τὰ πάντα καὶ πλοῦτη καὶ δόξας καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωήν, καὶ ὡς λέων ὁρμᾷ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ κατατροπώνει αὐτόν.

Ἕνεκα τούτου δὲ εἰς πάντα τὰ ἔθνη καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς ἡ μουσικὴ ἰσχυρῶς ἐκαλλιεργήθη, μεγάλως ἤκμασε, καὶ γενναίως ὑπεδέχετο πάντοτε. Κατὰ τοὺς τελευταίους δὲ χρόνους ἡ μουσικὴ ἐπιστημονικῶς

καταρτισθεῖσα ἐν Εὐρώπῃ, θαυμασίως ἀνεπτύχθη καὶ εὐρεῖαν διάδοσιν ἔλαβεν, εἰσαχθεῖσα εἰς πᾶσαν οἰκογένειαν. Μέχρι τινὸς τὸ κλειδοκύμβαλον ἦτο προνόμιον τῶν ἀριστοκρατικῶν οἴκων, ἀλλ' ἤδη καὶ τῆς κατωτέρας τάξεως τοῦ λαοῦ αἱ θυγατέρες ἀπέκτησαν αὐτό. Ὁ ἔρως πρὸς τὴν μουσικὴν ἐξεδηλώθη καὶ παρ' ἡμῖν, διότι ἕκαστος γονεὺς φιλοτιμεῖται νὰ διδάξῃ τὴν μουσικὴν εἰς τὴν κόρην αὐτοῦ· αἱ δὲ νέαι πᾶσαι σχεδὸν ἔχουσι πιάνον καὶ μετὰ πόθου καταγίνονται εἰς τὴν ἐκμάθησιν αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ εἶναι ἀρκούντως ἐνδεικτικόν, ὅτι κατενοήθη καὶ παρ' ἡμῖν ἡ σπουδαιότης τῆς μουσικῆς ᾠδικῆς τε καὶ ὀργανικῆς, ἥτις, τυχοῦσα φύσεως δεξιᾶς μετὰ παιδείας δὲν ἀποτελεῖ στολισμὸν μόνον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλ' ἀναβιβάζει καὶ παρέχει πολλάκις πλοῦτον καὶ δόξαν. Οὐκ ὀλίγοι πτωχοὶ μὲν καὶ ἄσημοι, ἀλλὰ καλλιτέχναι ᾠδοὶ ἠξιώθησαν νὰ ψάλωσιν ἐνώπιον αὐτοκρατόρων καὶ βασιλέων δρέψαντες δάφνας δόξης καὶ τιμῆς. Μουσικὴν δὲ λέγοντες σήμερον, ἐννοοῦμεν τὴν εὐρωπαϊκήν, διότι μόνη αὐτὴ κατέστη παγκόσμιος καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ κατακτᾷ καὶ παρ' ἡμῖν ἔδαφος. Τὰ θέατρα, τὰ ᾠδεῖα, αἱ δημόσιαι αὐλαί, ἐν αἷς παιανίζει εὐρωπαϊκὴ μουσική, ἐθίζουσιν ἡμᾶς ἀδιαλείπτως, διότι συνήθισε τὰ ὦτα ἡμῶν εἰς τὴν τετραφωνίαν καὶ εὐχαριστεῖται ἀκούων αὐτὴν περισσότερον πάσης ἄλλης μουσικῆς, διότι εἶναι μουσικὴ πλήρης καὶ τελεία.

§ 9. Ἡ εὐρωπαϊκὴ τετραφωνία καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ὑμνῳδία.

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν τελευταίων λέξεων τοῦ γενικῶς ἐν ἀρχῇ περὶ μουσικῆς ὡμιλήσαμεν καὶ ἐκ τῶν [illegible] τῆς εὐρωπαϊκῆς τετραφωνίας καταληξάντων, ἤρξατο ζωηρὰ περὶ μουσικῆς συζήτησις πάντων καὶ πασῶν ἐνθουσιαζόντων τὴν εὐρωπαϊκὴν τετραφωνίαν καὶ ἀπαιτούντων μετὰ εὐχῶν [illegible] πόθου, ὅπως τάχιστα ἀκούσωσιν αὐτὴν καὶ ἐν τοῖς ναοῖς ἡμῶν, διότι ἐβαρύνθησαν πλέον ἀκούοντες τὴν ἡμετέραν ἐκκλησιαστικὴν μουσικήν, ἥτις ἐν [illegible] καὶ [illegible] τὸ [illegible] δὲν εὐχαριστεῖ, ἀλλὰ καὶ κόρον [illegible] προξενεῖ. Οὔτως [illegible] αὐτὴ τὴν προσευχὴν [illegible], οὔτε τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα [illegible], οὔτε τὸ πνεῦμα ἐξυψοῖ, οὔτε τὴν καρδίαν συγκινεῖ, καὶ ἀντὶ [illegible] τὸ [illegible] [illegible] τὴν [illegible] καὶ [illegible] ἐν τῷ ναῷ, διότι [illegible], καὶ ἢ [illegible] καὶ χασμώμεθα, ἢ [illegible] χαμηλὰς συνομιλίας, καὶ μάλιστα αἱ γυναῖκες αὐτῶν [illegible] ψιθυρίζουσι.

Τοῦτο δὲ [illegible] συμβαίνει ἐν τοῖς ναοῖς τῶν [illegible], ὅπου ἀντὶ ἡ τετράφωνος [illegible] μουσική, [illegible] ἀπὸ τοῦ [illegible] [illegible] αὐτὰ ἐξ ἀρχῆς [illegible] καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἐκκλησιαζομένου, καὶ ἀποσπῶσα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ γηΐνου καὶ ὑλικοῦ κόσμου, ἀνυψοῖ αὐτὸ εἰς [illegible] σφαίρας, ὅπου [illegible] τὸν Θεόν, ὃν κατὰ τὴν [illegible] προσκυνεῖ καὶ λατρεύει.

— Τὴν οὕτως ἐγκωμιαζομένην εὐρωπαϊκὴν τετραφωνίαν καὶ [illegible] αὐτοῦ [illegible]. Ταῦτα καλῶς λέγετε, ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖτε, νομίζω, ὅτι ἡ χρῆσις τῆς ὀργανικῆς μουσικῆς ἐν τοῖς ναοῖς ἡμῶν ἀπαγορευθῇ ἐπὶ τῶν [illegible] [illegible] ἀνεπιδέκτου σκέψεως.

— Καὶ διατί νὰ μὴ ἐπιτρέπηται, ἀφοῦ καθ' ἑκάστην ἀκούομεν τὴν ἁγίαν Γραφὴν λέγουσαν «Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ· πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον» (ψαλ. 150, ψαλ. 91, 1—3. Ἐφεσ. ε. 21). Ὡς βλέπετε, οὐχὶ μόνον [illegible] ἀλλὰ μετὰ παντὸς εἴδους μουσικῶν ὀργάνων προστάσσει ἡμᾶς νὰ δοξολογῶμεν τὸν Θεόν, αἰνοῦντες αὐτόν. Διατί λοιπὸν νὰ μὴ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς κατάλληλα μουσικὰ ὄργανα ἐν τοῖς ναοῖς ἡμῶν συνοδεύοντα τοὺς ὕμνους καὶ τὰ ᾄσματα τῆς φωνητικῆς μουσικῆς; Ὁ Θεὸς ῥητῶς ἐντέλλεται τῷ Μωυσῇ λέγων «Καὶ [illegible] ἐπὶ τὴν [illegible] [illegible] [illegible] «[illegible] [illegible] «[illegible] [illegible] εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν» ([illegible] [illegible], 8—1). Ἡμεῖς ἀντικατεστήσαμεν ἐν τοῖς ναοῖς ἡμῶν τὰ [illegible] [illegible] [illegible] διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός. Ἀπὸ μακρᾶς ἡλικίας διδασκόμεθα νὰ τηρῶμεν τὰς Γραφὰς καὶ νὰ ὑπακούωμεν εἰς τὰ παραγγέλματα καὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν, καὶ δὲν δύναται νὰ [illegible], διότι πράττομεν τὸ ἐναντίον, ὧν ἡ Γραφὴ ἐντέλλεται.

— Τὸ ζήτημα τοῦ [illegible] τῶν ναῶν, μὴ ἀναφερόμενον ἄλλως τε εἰς τὸ πνεῦμα τῶν Γραικῶν, ἐστὶν ἄσχετον πρὸς τὸ θέμα τῆς συζητήσεως. Ἡ ὀρχηστικὴ μουσική, περὶ ἧς πρόκειται νῦν, ὡς καλῶς παρετήρησαν οἱ πατέρες, συνδεθεῖσα ἀναποσπάστως μετὰ τῶν θεάτρων καὶ τῶν βακχικῶν ἑορτῶν καὶ θυμελικῶν [illegible] γενομένη τῶν συμποσίων καὶ τῶν ἄλλων κώμων τῶν [illegible], ἀπώλεσε τὸν θρησκευτικὸν χαρακτῆρα, ὃν εἶχεν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Δαυΐδ, καὶ πολὺ ὀρθῶς καὶ [illegible] ἀπεκλείσθη τοῦ ναοῦ, ἐν ᾧ κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον (Ἐφ. ε΄. 19) ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἀνυμνοῦμεν καὶ δοξολογοῦμεν τὸν Θεόν, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

— Διατί [illegible] τὸ μὴ ἐπιτρέπηται ἡ εὐρωπαϊκὴ τετραφωνία, ἥτις ἔχει τοσαύτην ἁρμονίαν, καὶ τοσοῦτον εὐαρεστεῖ καὶ εὐφραίνει τὰ ὦτα;

— Τὰ ἔθνη διακρίνονται ἀλλήλων ἀπὸ τῆς γλώσσης ἣν ὁμιλοῦσιν, ἀπὸ τῆς θρησκείας, ἣν πρεσβεύουσιν, ἀπὸ τῶν [illegible] ἠθῶν καὶ ἐθίμων, ἃ [illegible] ἀπὸ τῶν [illegible] παραδόσεων, ἃς μετ' εὐλαβείας προσκυνοῦσι καὶ ἀπὸ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῶν μουσικῆς, ἣν ἐθνικὴν καλοῦσιν. Ὅταν τὰ [illegible] καὶ διακριτικὰ ταῦτα γνωρίσματα [illegible] ἀπὸ ἄλλων τινῶν, τότε τὸ ἔθνος [illegible] ἀπώλεσε τὴν ἐθνικὴν [illegible] αὐτοῦ καὶ [illegible]. Ἐθνικὴ μουσικὴ τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων εἶνε ἡ βυζαντινὴ μουσική, ἣν τὴν [illegible] καὶ μελῳδίαν καὶ τὴν συμφωνίαν τῶν χορῶν [illegible] πάντες οἱ ἐξ Εὐρώπης καὶ ἀλλαχόθεν ἐπισκεπτόμενοι τὴν Ἀνατολήν, καὶ μάλιστα τὴν μεγάλην [illegible]

την [illegible] ἐν ᾗ ὑπῆρχον χοροὶ ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένοι. Καὶ ἐν πράγματι ἠδυνάμεθα νὰ ἀποκτήσωμεν τὴν συναρπάζουσαν καὶ εἰς αἰθέρια ὕψη τὸ πνεῦμα μεταρσιοῦσαν γνησίαν ἐθνικὴν βυζαντινὴν μουσικήν, ἀλλὰ βέβαιον, ὅτι ἄλλως θὰ ἐχρησιμοποιοῦμεν τὴν εὐρωπαϊκὴν τετραφωνίαν, ἣν τοσοῦτον ἐπιθυμοῦσι σήμερον.

— Ἀλλὰ τοιαύτη οὖσα ἡ βυζαντινὴ μουσική, διατί δὲν προξενεῖ καὶ σήμερον τὴν αὐτὴν εὐχαρίστησιν, καὶ τὴν αὐτὴν τοῦ πνεύματος ἔξαρσιν, οἵαν τότε προυξένει;

— Ταῦτα δὲν εἶνε ἀληθῆ, οὐδὲ δυνατόν τις, ἐξ ἐπιπολαιοτάτης ἀντιλήψεως ὁρμώμενος, νὰ κρίνῃ [illegible] μονομερῶς τὰ πράγματα, ἀποφαινόμενος ὅτι καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις τὸ αὐτὸ αἴσθημα τῆς ἀπαρεσκείας παράγεται. Ἡμεῖς ἀνατραφέντες ἐν τῇ βυζαντινῇ μουσικῇ, αἰσθανόμεθα ἀρκοῦσαν εὐχαρίστησιν ἐκ ταύτης, καὶ νομίζομεν ὅτι εὑρισκόμεθα πρὸ [illegible], ἀκούοντες τὴν εὐρωπαϊκὴν τετραφωνίαν.

— Τὰ ὦτα τοῦ ξένου καὶ ἀμαθοῦς ὄχλου δυνατὸν νὰ αἰσθάνωνται τέρψιν τινὰ ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς, διότι δὲν ἤκουσαν ἄλλην ὑψηλοτέραν καὶ τεχνικωτέραν ταύτης. Ἀλλ' οἱ ἐπισκεφθέντες τὴν Εὐρώπην καὶ ἀκούσαντες τὴν εὐρωπαϊκὴν τετραφωνίαν ἐν τοῖς ναοῖς τῶν ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν κοινοτήτων, οὐδεμίαν εὐχαρίστησιν εὑρίσκουσιν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ μελῳδίᾳ, καὶ ἐνταῦθα τὸ λυπηρὸν φαινόμενον ὅτι σπανίως οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἀνωτέραν παρ' ἡμῖν κοινωνίαν [illegible] εἰς τὸν ναόν, ἐξαιρέσει ὀλίγων τινῶν τῆς ἀριστοκρατικῆς τάξεως προσώπων διακρινομένων ἐπὶ εὐσεβείᾳ, οἵτινες [illegible] μεταβαίνοντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, οὐχὶ ὑπὸ τῆς μουσικῆς ἐλευθέρως ἀλλ' ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς πόθου κινούμενοι, ὅπως προσκυνήσωσι καὶ λατρεύσωσι τὸν Θεόν. Βεβαίως οἱ εὐλαβεῖς χριστιανοὶ δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην τῆς μουσικῆς ἵνα μεταβῶσιν εἰς τὸν ναόν· ἀλλ' ἡ καλὴ μουσικὴ ἐπιβάλλεται, διότι προσελκύει καὶ τοὺς ἀνευλαβεῖς, οἵτινες τῇ ἐπιδράσει τῆς καλῆς μουσικῆς γίνονται πολλάκις εὐλαβέστεροι τῶν εὐλαβῶν. Τὴν δύναμιν δὲ τῆς ἐπιδράσεως ταύτης μόνον ἡ εὐρωπαϊκὴ τετραφωνία κέκτηται ὡς πλουσιωτέρα καὶ ἁρμονικωτέρα, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ σημερινὴ βυζαντινή, ἥτις εἰς ἀξέστους καὶ ἀτέχνους χεῖρας ἐμπεσοῦσα ἐνοθεύθη καὶ παρεμορφώθη, μετενεχθεῖσα ἀπὸ τοῦ λάρυγγος εἰς τὴν ῥῖνα, καὶ ἀπολέσασα τὸ σοβαρὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἐπιβάλλον θρησκευτικὸν μεγαλεῖον, ὅπερ εἶχε κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους.

— Ἡ καλὴ μουσικὴ [illegible] τῷ λόγῳ πάντοτε καὶ [illegible] καὶ [illegible]. Καλὴν δὲ μουσικὴν λέγοντες, ἐννοοῦμεν οὐχὶ τὴν τέρπουσαν τὴν ἀκοὴν καὶ [illegible] τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὴν ἐξευγενίζουσαν τὰ ἤθη, τὴν μορφοῦσαν τὸν χαρακτῆρα, τὴν μαλάσσουσαν τὴν καρδίαν, τὴν πραΰνουσαν τὰ πάθη, καὶ τὴν [illegible] ψυχὴν κατάνυξιν καὶ [illegible] εἰς τὰ μελῳδικῶς ψαλλόμενα καὶ ἱεροπρεπῶς τελούμενα. [illegible] ἡμῶν, ἵνα παραδεχθῶμεν, [illegible] εὐρωπαϊκὴ τετραφωνία ἔχῃ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ [illegible] ταῦτα. Ἐὰν δὲ ἡ σήμερον ἐν τοῖς ναοῖς ἡμῶν ψαλλομένη βυζαντινὴ μουσικὴ παρουσιάζῃ ἀτελείας τε, [illegible] ὡς παρατηροῦσιν οἱ ἐρασταὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς τετραφωνίας, αὗται προέρχονται ἐκ τούτου· [illegible]

καὶ κανόνες ἡμῶν [illegible], κατέχουσι πάντα τὰ [illegible] τῶν ναῶν, καὶ [illegible] αὐτὰ εἰς τὴν διατήρησιν τῶν σχολείων, ἀφῶσι τοὺς [illegible] ἱερεῖς τὰ [illegible] ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· μὴ δυνάμενοι δὲ ὡς ἐν τῷ [illegible] νὰ συντηρήσωσι τελείους πολυμελεῖς μουσικοὺς χορούς, ἔχουσιν ἕνα μόνον ψάλτην ἢ τὸ πολὺ καὶ ἕνα δομέστικον εἰς ἕκαστον χορόν, γλισχρότατα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μισθοδοτουμένους, οἵτινες, ἀνεπαρκεῖς ὄντες, δὲν δύνανται νὰ σχηματίσωσι μελῳδικὴν συμφωνίαν, καὶ ἐντεῦθεν ἡ αἴσθησις τῆς μονοφωνίας καὶ μονοτονίας· [illegible] δὲ ἡ βυζαντινὴ μουσικὴ διὰ τῆς ἀκοῆς μᾶλλον ἢ διὰ τῆς γραφῆς παραδοθεῖσα ἡμῖν ἠλλοιώθη σὺν τῷ χρόνῳ καὶ παρεμορφώθη, ἀπολέσασα καὶ τὸ γλυκὺ καὶ σεμνὸν ὕφος αὐτῆς, καὶ ἐντεῦθεν τὰ φαινόμενα, ἵνα ψάλλωσι τινὲς [illegible] μουσικῆς, ἀλλὰ μετὰ τοιούτου βιαίου καὶ ἀηδοῦς ὕφους ψάλλουσιν, ὥστε ὁ ἀκούων [illegible] ὅτι λέγουσιν εἰς τὸν Θεόν· Ἢ κατέβα κάτω ἢ θὰ σὲ κατεβάσω.

Ὁ ἱερὸς Φώτιος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὑμνογράφος καὶ μελουργός, ἀκμάσας περὶ τὸν θ' αἰῶνα, λόγον ποιούμενος περὶ μουσικῆς ἐν τῇ Μυριοβίβλῳ ἀναφέρει τὰ ἑξῆς [illegible] τὴν μουσικὴν [illegible] τὸ ἐναρμόνιον γένος [illegible] τὰ ἄλλα δύο [illegible] χρωματικὸν [illegible] καὶ τὸ διατονικόν. Τὸ δ' ἐναρμόνιον [illegible] μεγάλου, ὡς ἔλεγον, [illegible] καὶ μετατιθέντες [illegible] καὶ [illegible]. [illegible] δὲ τὴν [illegible], τὸ ἐλάχιστον μέγεθος τῶν [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

[illegible]

⁂

[illegible]

ΜΕΡΟΣ Α

[illegible]

[illegible]

§ 9. [illegible] τοῦ Ἐπισκόπου [illegible] Νήφωνος.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

* * *

ΜΕΡΟΣ Β

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ

[illegible]

[illegible]

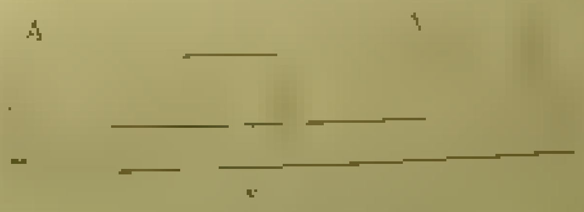

[illegible]

[illegible] ἀπὸ τῆς ἀρχῆς [illegible] συστηματικῶν [illegible] [illegible] διαστήματος [illegible] μῆκος [illegible]

§ 11. Διαιρέσεις τῆς χορδῆς.

Ἔστω ἡ χορδὴ ΑΒ (σχ. 2), ἧς τὸ μῆκος ἐστιν ἴσον τῇ μονάδι.

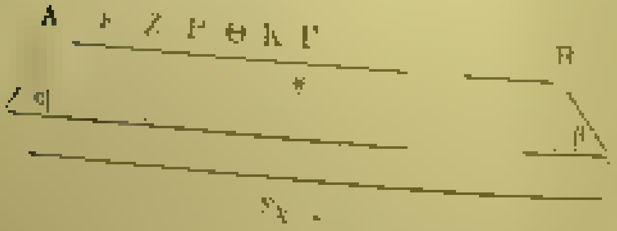

Διαιροῦμεν τὸ μῆκος τῆς χορδῆς ΑΒ διὰ τοῦ ἀριθμοῦ x καὶ λαμβάνομεν [illegible] τὸ τμῆμα ΑΕ ὅπερ [illegible] τὸ μῆκος [illegible] διάστημα.

$$\frac{AB}{x} = AE \text{ ἢ } \frac{1}{x}$$

Ἀφοῦ [illegible] τὸ μῆκος τοῦ [illegible] πρώτου [illegible]

[illegible] ἀπὸ τοῦ [illegible] ΑΒ [illegible] χορδῆς [illegible] τοῦ [illegible] ὅρου [illegible]

$$\frac{1}{x} \qquad \frac{x}{x}$$

[illegible] διάστημα [illegible] τὸ τμῆμα [illegible] τὸ μῆκος [illegible] καὶ ἔχομεν

$$\frac{1}{x} \qquad \frac{x-1}{x} \qquad x \qquad \frac{x-1}{x} \qquad (1)$$

Ἀφοῦ [illegible] δὲ τὸ μῆκος τοῦ δευτέρου [illegible] χορδῆς ΑΒ [illegible] τὸ μῆκος τῆς χορδῆς [illegible] καὶ ἔχομεν

$$\frac{x-1}{x} \qquad \frac{x-}{x} \qquad \frac{x-}{x}$$

[illegible] τὸ τμῆμα [illegible] καὶ [illegible]

$$\frac{x}{x} \qquad x \qquad \frac{x}{x}$$

[illegible]

[illegible] τὴν χορδὴν ΑΒ [illegible]

[illegible]

Λύσατε τὴν ἐξίσωσιν [illegible]

Λύσις. [illegible] παράγοντα καὶ ἔχομεν

[illegible] τοῦ κλάσματος [illegible]

[illegible]

τὸ κλάσμα [illegible]

[illegible] ἔχομεν

[illegible]

[illegible]

καὶ $x =$ [illegible]

Ὅθεν [illegible]

[illegible] τῆς συνεχείας [illegible] ἐπειδὴ καὶ ἡ [illegible] ἐστιν ἐπ' ἄπειρον [illegible] καὶ προσεγγίσεως καὶ ἐπειδὴ

[illegible]

καὶ [illegible] $= \sqrt{1.2} = \sqrt{2}$

ἔχομεν [illegible] $= x$

Ἡ τελευταία αὕτη [illegible] παρέχει πολὺ εὐκολώτερον καὶ ἀκριβέστερον τὴν τιμὴν τοῦ ἀγνώστου ἀριθμοῦ x [illegible] ἔχομεν

$= 1.4142130.0237$

$= 1.25[illegible]$

0.15420251.48

καὶ [illegible] $= 0.16\ [illegible]$ X

§ 12. Ἐφαρμογαί.

Ἐφαρμόζοντες [illegible] προσεγγιζόμεθα μεθ' ὅσης θέλομεν ἀκριβείας [illegible] ἑκάστου τῶν [illegible] διαστήματος καὶ ἑκάστης χορδῆς οὕτως

$x = \frac{1}{0.165\ [illegible]} = 0.[illegible]$

1.00000000100 / 0.[illegible] $= 0.990[illegible]$

0.[illegible] / 0.[illegible] $= 0.09[illegible] = 6.$

0.0005[illegible] / 0.007[illegible] $= 0.70[illegible]$

0.[illegible] / 0.[illegible] $= 0.0[illegible]$

0.06[illegible] $= 0.70[illegible]$

$\frac{\beta}{\zeta}$ = [illegible]

[illegible] = [illegible] = β

[illegible] = [illegible] 052,95 = δ

$\frac{\varepsilon}{\zeta}$ = [illegible]

[illegible] = [illegible] = ε

[illegible] = 0 50,2 [illegible] = ζ

$\frac{\zeta}{\zeta}$ = [illegible] = [illegible] = ζ

Οἱ μὲν ἀριθμοὶ τῶν γραμμάτων α, β, γ, δ, ε, ζ δηλοῦσι τὰ μήκη ἑκάστου τόνου, οἱ δὲ ἀριθμοὶ τῶν γραμμάτων Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ δὲ [illegible] τὸ μῆκος [illegible] τῆς χορδῆς. [illegible] δὲ [illegible] τὴν κλίμακα, ἔχομεν ὡς ἑξῆς

[illegible]

	1	
[illegible]	Ζ	[illegible]
[illegible]	Ε	[illegible]
[illegible]	Δ	[illegible]
[illegible] 005 [illegible]	Γ	[illegible]
[illegible]	Β	[illegible]
[illegible]	Α	[illegible]

[illegible] = [illegible]

Οἱ [illegible] τὴν κλίμακα [illegible] τῆς [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] βάσει [illegible] τὴν [illegible] συμφωνίας [illegible] ὑμέτερα [illegible] Βέβαιως [illegible] ζῆλον καὶ [illegible] μὴ ἀπολέσωμεν τὴν ἀρχὴν [illegible]

[illegible] ἐν ταῖς [illegible] πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν πρόοδον [illegible]

[illegible]

§ [illegible]

[illegible]

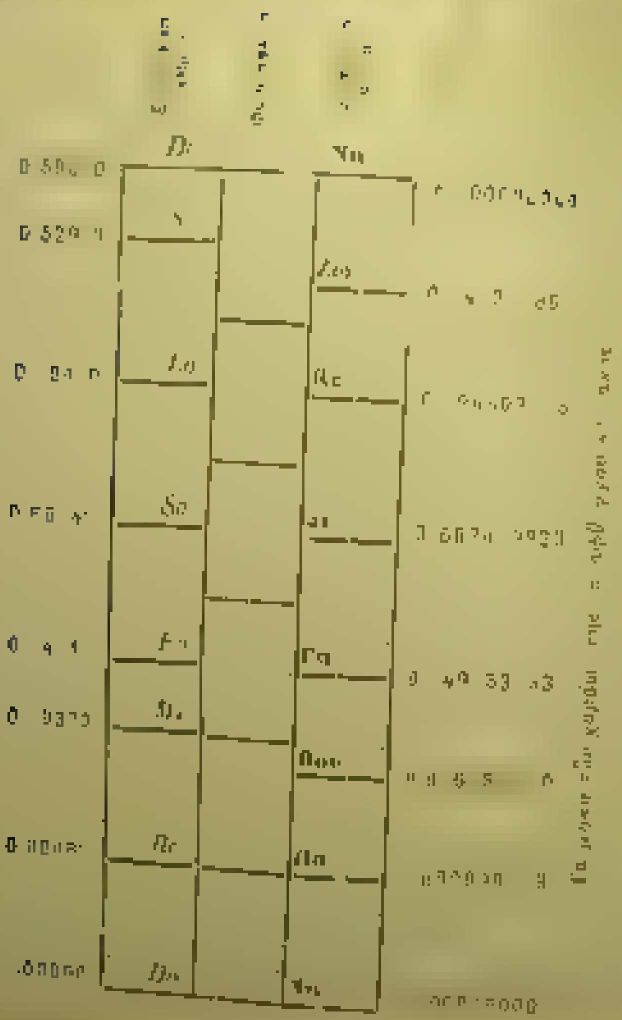

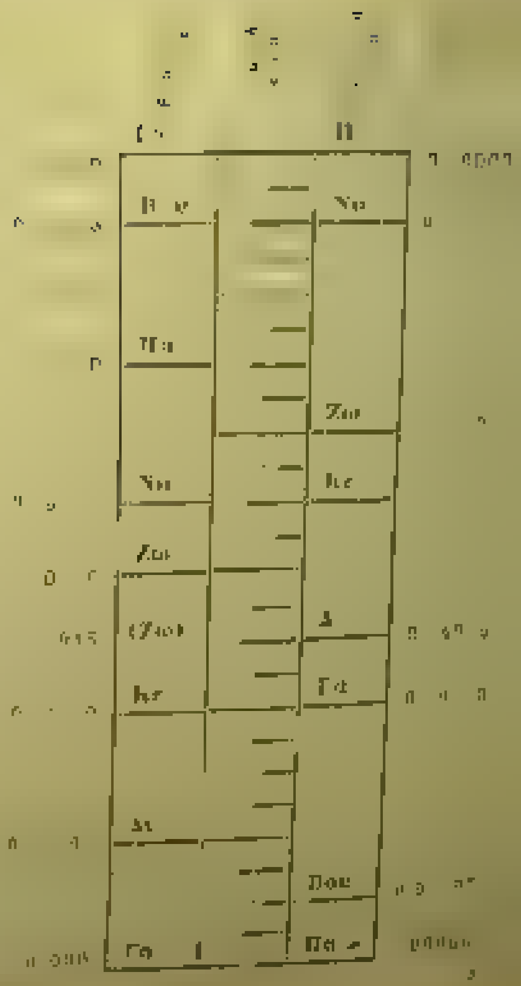

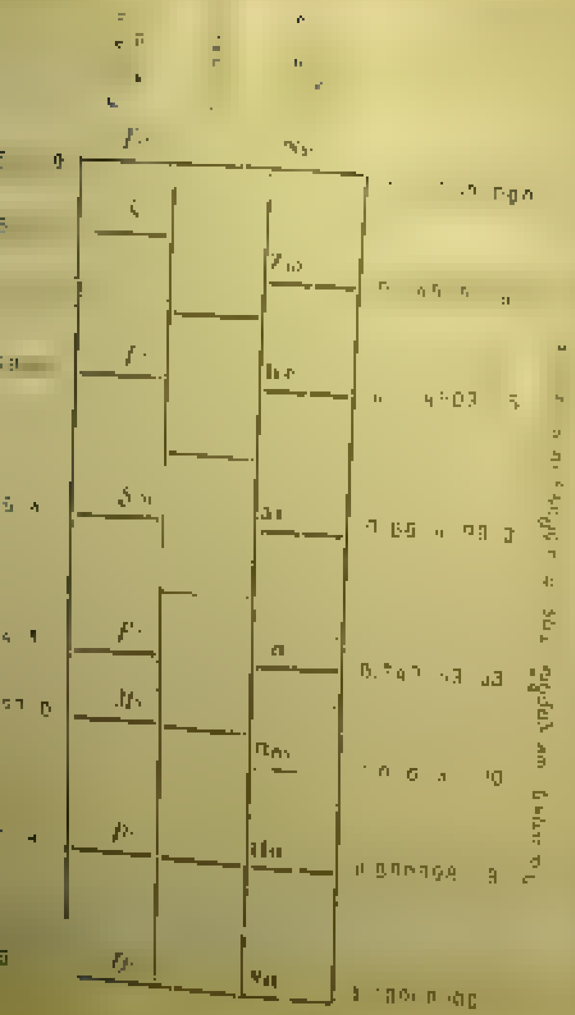
Zn
Na

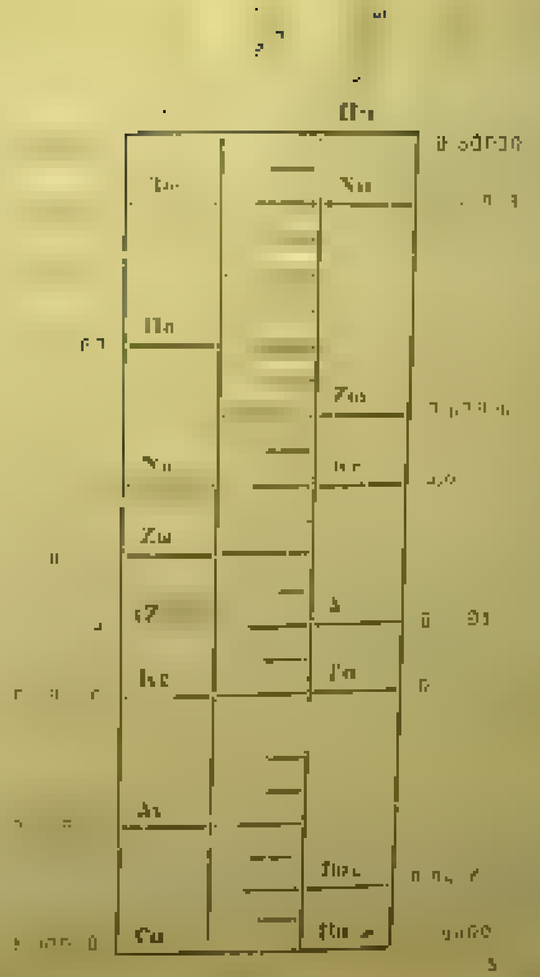
Na
Zn
Zn
Cu

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

* * *

ΠΡΟΣΘΗΚΗ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

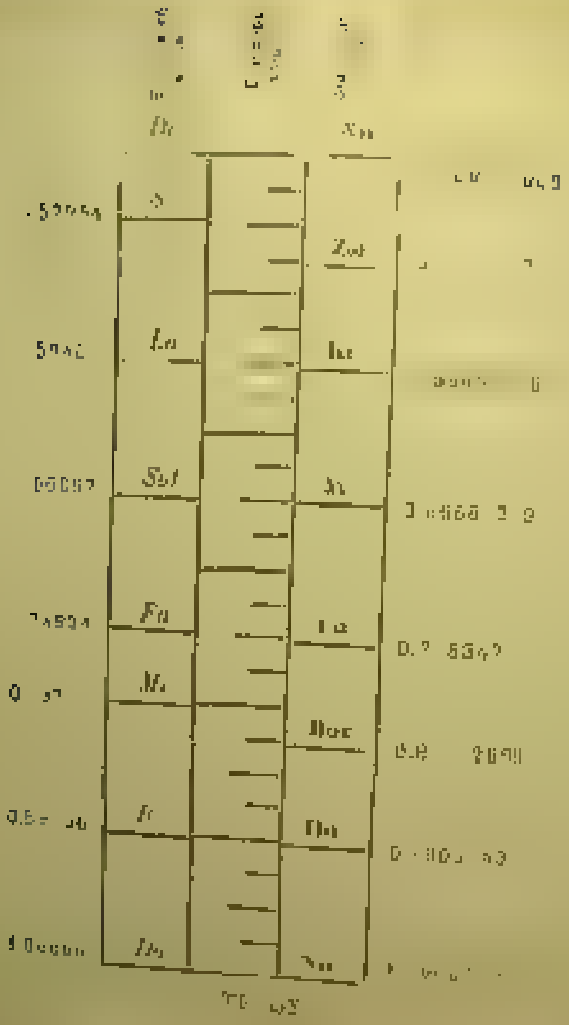

Di
Na
Zn
La
Ka
Sb
Ni
Fe
Co
M
Bor
Ir
Os
Ru
Na

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

[illegible] ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης [illegible]

Οἱ σεβασμιώτατοι [illegible]

[illegible]

Παπικὸς Ἐπίτροπος Μονσινιὸρ Angelo Maria Dolci 20. Ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Δημ. Καλλέργης 20. Α.' γραμματεὺς τῆς Βασιλ. Ἑλλ. Πρεσβείας κ. Μ. Τσαμαδὸς 2. Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Δ. Πεζὸς 5. Georges Vekljan 24. Β. Π. Σταυρίδης ἰατρὸς 5. Π. Σταυρίδης. Γεώργιος Δ. Νομικὸς 4. Ν. Κάμβωνας 2. Κωνσταντῖνος Μαγσένης τραπεζίτης. Σουφλῆς 5. Παπαδάκης [illegible]. Κίμων Μπέλλας μουσουργός. Χρ. Παντοζίδης καθηγητής. Αὐρήλιος Α. Σταθάτος δικηγόρος. Ἀνδρόνικος Πλεστὸς δικηγόρος. Ἀρ. Χ. Χατζόπουλος. Ἀλέξανδρος Μαυρογιαννόπουλος ἐκκλησιαστικογράφος. Βασίλειος Πρεσόπουλος (Zellich). Κωνστ. Γρ. Ἀναγνώστης. Δημ. Ἀγγελίδης. Ταξίαρχης Ἰβράκης. Ἰωάννα Θ. Ἀλεξιάνη προσκυνήτρια τοῦ Παναγίου Τάφου. Ἀντώνιος Διαμαντῆ. Ἀντώνιος Δασκαλάκης. Ἀναστάσιος Σ. Κόκκωτμος.

Α. Καλβοκορέσης διευθυντὴς τῆς Γερμανοανατολικῆς Τραπέζης 6. Ἰωάννης Κωνσταντινίδης διευθυντὴς τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν 4. Μ. Κάμβωνας ὑποδιευθυντὴς αὐτῆς 2. Νικ. Καλβοκορέσης ταμίας ἐν τῇ Ἀνατ. Ὀθ. Τραπέζῃ. Ἀριστόδημος Βασιλειάδης ἀδελφ.

Τὰ εὐγενῆ [illegible] τοῦ Μουσικοῦ Ἀθ. Βαλλιάνου 6. ψάλται ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν Χίων

Ξ. Σταυρίδης 5. Μαργαριτόπουλος. Ἀθ. Βαλλιάνος.

Ἐν Σταυροδρομίῳ

† Ὁ Σεβασμιώτατος Χριστοφόρος Κνήτης 5. Ἀρχιμ. Γρηγ. Χρυσουλάκης.

Τὰ μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Σταυροδρομίου

Ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ κ. Ἀλέξανδρος Παντζόγλου βέης πρόεδρος 5. Σωτήριος Σπυρίδωνος 2. Δημ. Εὐελπίδης ἰατρός. Βασίλειος Ὀρφανίδης βουλευτὴς Κωνσταντινουπόλεως 2. Ἰωάννης Μαυρόπουλος 2. Ἠλίας Ἠλιάσκος 2.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Παναγίας

Δημ. Σαφρουιάδης ἔφορος πρόεδρος. Νικολ. Καλβοκορέσης. Κωνσταντῖνος Σχοινᾶς. Δημ. Τσουκόπουλος. Πέτρος Μάτσης. Ὁ διευθυντὴς τῶν Γραφείων τῆς Ἐπιτροπῆς Σταῦρος Μαδόγλου.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Τριάδος

Ἀλέξιος Σούρλας πρόεδρος. Ἐμμανουὴλ Καραμαντζάνης. Βασίλειος Ἀφεντούλης. Γεώργιος Παπαδόπουλος.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου

Γ. Ἠλιάδης πρόεδρος. Ἰωάννης Δ. Ἀρβανιτάκης. Βασίλειος Βαγγέλης. Χρῆστος Τσιμπούκης. Ὁ γραμματεὺς Θεόδωρος Καββαδίας.

Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Σταυροδρομίῳ ναοῦ τῆς [illegible]

Ἀλεξ. Ἀναστασιάδης πρόεδρος. Ἀντώνιος [illegible]. [illegible]

Ἐν Ταταούλοις

† Ὀλύμπου Ἀπόστολος

Τῇ μερίμνῃ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινότητος Ταταούλων

Γεώργιος Τζιώτης πρόεδρος. Σ. Σπυρίδης. Δ. Στεφανίδης. Δ. Μάτσης. Α. [illegible].

Ἐν Γαλατᾷ

Τῇ μερίμνῃ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῶν Χίων

Μ. Θεοτοκᾶς πρόεδρος. Μ. [illegible]. Π. Παλάρης. Σπ. Ε. [illegible] Π. Σκαναβῆς. Ι. [illegible] Σ. Γ. [illegible] Π. Ῥάλλης. Α. [illegible]. Σ. Πολίτης. Γραμματεὺς ὁ [illegible].

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ κ. Σταματίου Σκουλούδη ἐφόρου

Ἡ Α. Ἐξοχότης Σ. Σκουλούδης [illegible] Ἀγγελο [illegible] Χάλκη. Γεώργιος Παπακωνσταντίνου αὐτόθι. Ε. [illegible] αὐτόθι. Ὅμηρος Μιχαηλίδης αὐτόθι. Πέτρος [illegible] Πέτρου αὐτόθι. Ἀθανάσιος Κωνσταντίνου αὐτόθι. Νικόλαος Χρ. Νικολαΐδης αὐτόθι. Ἠλίας Α. Καβάφης Ἀντιγόνη. Ἀντώνιος [illegible] Πρόεδρος [illegible] ἐν Πριγκήπῳ. Γρηγόριος [illegible] Σ. [illegible] Πέραν.

Ἐν [illegible]

Ὁ πανοσ. Πρωτοσύγκελλος [illegible] Ἀρχιμανδρίτης Ἀγαθάγγελος. Π. [illegible] Ἱερεὺς Χρυσόστομος [illegible] ἐφημέριος. πρεσβύτερος Καλλίνικος Παπαδόπουλος [illegible]. Μιχαὴλ Ἰορδανίδης α΄ ψάλτης αὐτόθι.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἀλεξ. Σπάθη ἐν τῷ Μονοπωλείῳ τῶν καπνῶν [illegible]

Ἀλεξ. [illegible]. Σπ. Σπαθάρης. Σ. Ἀργυρίδης. Ν. [illegible]. Ἀθ. Μαυρῆς. Σπυρ. [illegible]. Σ. Δίδυμος. Δ. Κρητικός.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ προέδρου Φερί-Κιοϊ [illegible] Ἀρχιμ. Ἀντωνίου Ἀντωνίου

Ὁ αἰδέσ. Ι. Ζαχαρίας. Σ. Πατρινὸς τελειόφ. Ἐθν. Λυκείου. Θεόδωρος Κ. Τσαγκαλίδης τελειόφ. Ἐθν. Λυκείου. Ἱερεὺς Κωνσταντῖνος [illegible] ἐφημέριος Φερίκιοϊ. Ἱεροδ. Ἀγαθάγγελος Θ. [illegible] αὐτόθι. Ἀριστείδης [illegible] [illegible] Παπᾶ Νικολάου α΄ διδάσκαλος ἐν [illegible] Γαλατᾷ. Παναγιώτης [illegible] [illegible].

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ [illegible] Ἰωάννου [illegible]

Ἰωάννης [illegible]. Ι. Πέτρος [illegible] Ξεν. [illegible]. Ἀνέστης [illegible] Πέτρος [illegible]. Ἀντ. [illegible] Γαλατᾶ. Γεώργιος Σ. [illegible] Ι. Κ. Γ. [illegible].

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ [illegible] [illegible] ἐν τῷ [illegible] [illegible]

Ὁ αἰδέσ. Σ. Γεώργιος [illegible] αὐτόθι. Ἰωάννης [illegible] α΄ διδάσκαλος αὐτόθι. Ἠλίας [illegible] μαχίδης β΄ δημόσιων αὐτόθι. Ἰωάννης Ἀγγελόπουλος α΄ κοινοτάρχης αὐτόθι. Ἰωάννης Τσίκνας β΄ κοινοτάρχης αὐτόθι. Ἰωάννης Τσπίδης α΄ φύλαξ Ἐθνικ. Κεποῦ. Ἀναστάσιος Μιχαηλίδης β΄ φύλαξ Μουχλίου.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Πανοσιολογιωτάτου ἱερέως Θεοδώρου Θαΐδου

Ὁ αὐτὸς 1. Λάζαρος Κ. Χρήστου Βέρα. Ἱεροδ. Νικηφόρος Σαββαΐδου Φανάριον. Ἱεροδ. Κωνσταντῖνος Παπᾶ Καλλινίκου κάτω Νευρόπολη Χαλὲς. Ἀρχιμανδ. Ἀμβρόσιος Χατζόπουλος.

Ἐνορία Σ. Χριστοῦ Γαλατᾶ

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἱερολ. ἱεροδ. Νικοδήμου Παπαδοπούλου

Ὁ αὐτὸς 1. Σωφρόν Πάγκαλος ἔφηβ. Κωνσταντῖνος Γρηγοριάδης ἔφηβ. Δ. Βαντσιώς α΄ φύλαξ. Ἀλέξανδρος Κουβέλης α΄ δημόσιων. Μ. Μιχαηλίδης β΄ δημόσιων. Θ. Γρηγοριάδης. Χρῆστος Γεωργιάδης. Φ. Κ. Ἀρχιγένης.

Ἐν Βλάγκα

Δημ. Γεωργόπουλος πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Γρ. Σωτηρόπουλος ταμίας. Ι. Σταυρόπουλος Κωνστ. Δεληγιάννης [illegible] ἐπιστάτης. Ἐμ. Φιλιππίδης. Ἐμμανουὴλ [illegible]. Δημήτριος Σαλαμπάσης.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἐμμ. Γ. Τσατσάκου

Χρ. Τσατσόγλου 2. Γεώργιος Τσατσάκος. Ἐμμ. Γ. Τσατσάκος. Γεώργιος Ἐμ. Γ. Τσατσάκος. Ἀρίσταρχος [illegible] στρατ. ἰατρὸς ἐν Γερμανίᾳ.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ ἱερολ. ἱεροδ. Μαξίμου Σταυρίδου

Ἱερεὺς Θεοδ. Μαυρόπουλος Κωνσταντίνου. Ἀγγελος Παπαδόπουλος αὐτόθι. Μ. Σταυρίδης ἱεροδ.

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ κ. Ἐλ. Γρ. Ταπεινοῦ

Ὁ αὐτὸς 1. Παῦλος Γεωργακόπουλος Ἀθανάσιος Γεωργιάδης. Παναγιώτης Χατζαναστάσης. Ἰωάννης Κογιᾶς.

Ἐν Ὑψωμαθείοις

Σ. Ζώσας στρατ. ἰατρός. Π. Ζώσας στρατ. ἰατρός.

Ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Θεολογικῇ Σχολῇ

Ὁ Σχολάρχης τῆς Θεολ. Σχολῆς Μητροπολίτης Σελευκείας Γερμανὸς Στρηνόπουλος 2.

Ἐκ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς Διάκονος Β. Στεφανίδης. Γ. Α. Διακόπουλος. Β. Ἀντωνιάδης. Π. Κομνηνός. Γ. Πρωγάκης καθηγητὴς τῆς μουσικῆς 2. Ὁ ἰατρὸς τῆς Σχολῆς Λεων. Καρπάθης. Ὁ πρώην Νικομηδείας Φιλόθεος Βρυέννιος 2.

Ἐκ τῶν μαθητῶν τῆς Θεολ. Σχολῆς

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ τελειοφοίτου Α. Πελεκάνου

Νικόλαος Γεωργιάδης τελειόφοιτος. Ν. Δ. [illegible]. Μάξιμος Ε. [illegible]. Κωνσταντῖνος Λαζίδης. Βασίλειος Κωνσταντινίδης. Ἰωάννης [illegible]. Μάρκος Δ. Μ. [illegible] Χαρ. Γ. [illegible]. Ξεν. [illegible]. Μ. Σακελλαρίδης. Ἀρχ. Πατρινοῦ. [illegible] ἐπιστάτης τῆς Θεολ. Σχολῆς.

Ἐν Χαλκηδόνι

Ἀρχιμ. Σιλβέστρος Οἰκονομίδης. Δὶς Ἀθηνᾶ Γ. Πηλίδου. Δὶς Ὄλγα Γ. Πηλίδου.

Ἐν Σμύρνῃ

Οἶκος Γεράσιμος Χαρκιόπουλος 10. Ἀλέξ. Παπᾶ Δημητρίου.

Ἐν [illegible]

Ἀνδρέας Σ. [illegible]. Γρηγόριος Σ. [illegible]. Χρῆστος Σ. [illegible]. Ἐμμανουὴλ Σ. [illegible].

Ἐν Θεσσαλονίκῃ

Ἰωσὴφ Λαμπρίδης Γυμνασιάρχης. Σταῦρος Κυριάκης. Σωτ. Κυριακίδης.

Ἐν Ἀθήναις

Ἀ. Δ. Μεταλληνὸς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου. Πρεσβύτερος Ἀθ. Μηλιώτης. Δημ. Κ. Μελέτιος Τραπεζίτης.

Ἐν Κεφαλληνίᾳ

Γεράσιμος Χ. Ρουμπάτης ἐφοπλιστής.

Ἐν Ρουστσουκίῳ

Πέτρος Α. Θεοφίλου. Παῦλος Α. Θεοφίλου.

Ἐν Φιλιππουπόλει

Ἀρχιμ. Ἄνθιμος Ὀρφανίδης.

Ἐν Βιέννῃ

Ἀρχιμ. Δημ. Γεωργιάδης.

Ἐν Παρισίοις

Ἀρχιμ. Γερμανὸς Βασιλάκης.

Ἐν Ὀδησσῷ

Περικλῆς Κ. Μαυρίκης. Πέτρος Κωνσταντινίδης ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος «Κόσμος». Ἀλέξιος Γολάνης.

Ἐν Γαλαξιδίῳ

Ἀρχιμ. Φώτιος Γεωργιάδης. Ἱερ. Νίκανδρος Πενόπουλος.

Ἐν Βραΐλᾳ

Οἶκος. Παναγῆς Κ. [illegible]. Γερ. Λουκᾶτος α΄ ψάλτης. Ἀρχ. Σιμώτας β΄ ψάλτης. Περικλῆς Δρακουλῆς ἐφοπλιστής. Ν. Χρυσοβέργης. Ἀντ. Παπακωνσταντινίδης καθηγητής. Γ. Κωστομοίρης. Εὐστρ. Μιχαλόπουλος. Βασίλειος Α. Σεραφείδης. Σπυρίδων Α. Σεραφείδης. Νικόλαος Ἰωαννίδης. Δὶς Τερψὴ Κωνσταντίδου. Ἀθ. Παπαευαγγέλου. Πέτρος Λεβίδης. Ἀνδρ. Δαλεζιώτης Τραπεζίτης. Σπυρ. Χ. Μπαρτσώτης. Νικόλ. Ἰγγλέσης. Ἀλέξ. Κωνσταντῆς. Ἀριστοτέλης Α. Γαλιατσάτος 100.

ΠΑΡΟΡΑΜΜΑΤΑ

Σελ. 22 στιχ. 12 ἀνάγνωθι ζῶσα. Σελ. 23 στιχ. 11 ἀνάγν. [illegible]. Σελ. 30. Στιχ. 1 ἀνάγν. [illegible]. Σελ. 31. ἀνάγν. πλῆκτρα. Σελ. 62. στιχ. 1 ἀνάγν. [illegible]. Σελ. 62 στιχ. 4 ἀνάγν. [illegible]. Σελ. 63 στιχ. 2 ἀνάγν. [illegible]. Σελ. 62 στιχ. 6 ἀνάγν. τόσον. Σελ. 63 στιχ. 6 τὸ [illegible]. Σελ. 63 στιχ. 19 [illegible].